

Koulutuksen järjestämisen rahoitus – esteitä ja mahdollisuuksia

Koulutus palveluna – projektin valtakunnallinen seminaari
5.5.2021

Johtaja Terhi Päivärinta @TerhiPaivarinta

A hand wearing a blue sleeve holds a white rectangular sign against a light orange background. The sign contains text in bold purple font.

Joitakin teemaan liittyviä nostoja koulutuspoliittisesta selonteosta

Erilaistumiskehitys ja siihen vastaaminen

- Kuntaliitto jakaa selonteon tilannekuvan ja huolen kuntien ja alueiden erilaistumisesta ja haasteista koulutuksen järjestämisessä
- Kuntaliitto katsoo, että
  - selonteossa ei tarjota välineitä haasteiden ratkaisemiseen
  - seurannan ja ohjauksen lisääminen ei tuo ratkaisua, päinvastoin
  - velvoitteiden tiukentaminen laatukriteerein tai mitoituksin vähentää entisestään joustavien käytäntöjen kehittämistä
  - resursseja valjastetaan muuhun kuin itse toimintaan ja sen kehittämiseen
- Koulutuksen yhdenvertaisuuden ja saavutettavuuden toteutumiseksi tarvitaan
  - mahdollistavaa lainsäädäntöä
  - monimuotoisia ratkaisuja ja joustavuutta palvelujen järjestämisessä
  - toimijoiden välisen yhteistyön edistämistä
  - luottamuksen vahvistamista

Rahoitus

- Kuntaliitto tukee tavoitetta siitä, että perusrahoituksen osuutta koulutuksen rahoituksessa vahvistetaan. Tämän tavoitteen tulee kattaa kaikki koulutusasteet.
- Rahoituksen sitominen selonteon toimenpiteisiin puuttuu, tavoitteita ja velvoitteita ei tule maksattaa kunnilla
- Yhteistyön tukeminen koulutuksen järjestämisessä tavoiteltavaa, mutta oppilaitosten hallinnollinen yhdistäminen suuriin järjestäjäkokonaisuuksiin ei ole ainoa tapa.
- Monet selonteon toimenpiteet, esimerkiksi varhaiskasvatuksen maksuttomuus edellyttävät merkittävää lisärahoitusta. Kasvavat kustannukset tulee korvata kunnille täysimääräisesti.
- Kuntaliitto ei kannata mm
  - Opettajamitoituksia
  - Velvoittavia laatutavoitteita

Toinen aste

- Selonteko ei tunnista lainkaan toisen asteen koulutuksen järjestämisen ja rahoituksen periaatteita: säilyykö esimerkiksi kuntaperusteisuus sekä kuntien ja valtion yhteinen rahoitusvastuu?
- Selonteossa näkyy koulutusmuotojen välinen yhteistyö, mutta ymmärrys koulutuksen järjestäjien yhteistyöstä koulutusmuodon sisällä on puutteellinen
- Selonteossa kaavailtu kokonaisvaltainen uudistusohjelma on tarpeellinen, mutta sen toteutuksessa on korostettava koulutuksen järjestäjien alueellista kehittämistyötä
- Suuri puute on, että selonteossa ei oteta kantaa koulutuksen järjestämisestä aiheutuvien velvoitteiden ja niiden rahoituksen väliseen epäsuhtaan -> eduskunnan tulee edellyttää, että rahoitus korjataan vastaamaan velvoitteita

**Mitä yhteistyöhön liittyviä
kysymyksiä noussut
keskusteluun?**

Rahoitusjärjestelmä yhteistyön mahdollistajana

- Valtionosuusjärjestelmän tulee olla mahdollistava
  - Järjestelmän on mahdollistettava paikalliset ratkaisut
  - Järjestelmän ei pidä / järjestelmä ei saa estää toiminnan näkökulmasta järkeviä ratkaisuja
- Tarvitaan siirtymälainsäädäntöä järjestäjämuutoksissa
  - Koulutusmuotojen sisällä / välillä
  - Mahdolliset järjestäjämuutoksen hyödyt eivät toteudu heti
- ”Porkkanarahat”
  - Valtionavustuksina
  - Yleensä koulutusmuodoittain – tarvetta koulutusmuotojen välisen yhteistyön edistämiseen

Mikä estää/hidastaa yhteistyötä?

- Koulutuksen rahoituksen määräytymisperusteet ovat hyvin erilaiset eri koulutusmuodoissa
  - Perusopetus
  - Lukiokoulutus
  - Ammatillinen koulutus
  - Vapaan sivistystyö
- Rahoituksen muutosten arviointi kokonaisuutena voi olla haastavaa
  - Vaikutusten arviointi ennakkoon
  - Onko yhteistyössä voittajia ja häviäjiä?
  - Syntyykö todellista kokonaiskuvaa?
  - Kenen näkökulmasta arvioidaan?
- Milloin tarvitaan sopimuksia?
  - Kurssien tarjonta yli koulutusmuotojen?
  - Kiinteistöt/henkilökunta – ostopalvelusopimukset
- Yhteistyön poliittiset ulottuvuudet
  - win-win

Johtaja Terhi Päivärinta
terhi.paivarinta@kuntaliitto.fi
+358505904796
@TerhiPaivarinta

www.kuntaliitto.fi